

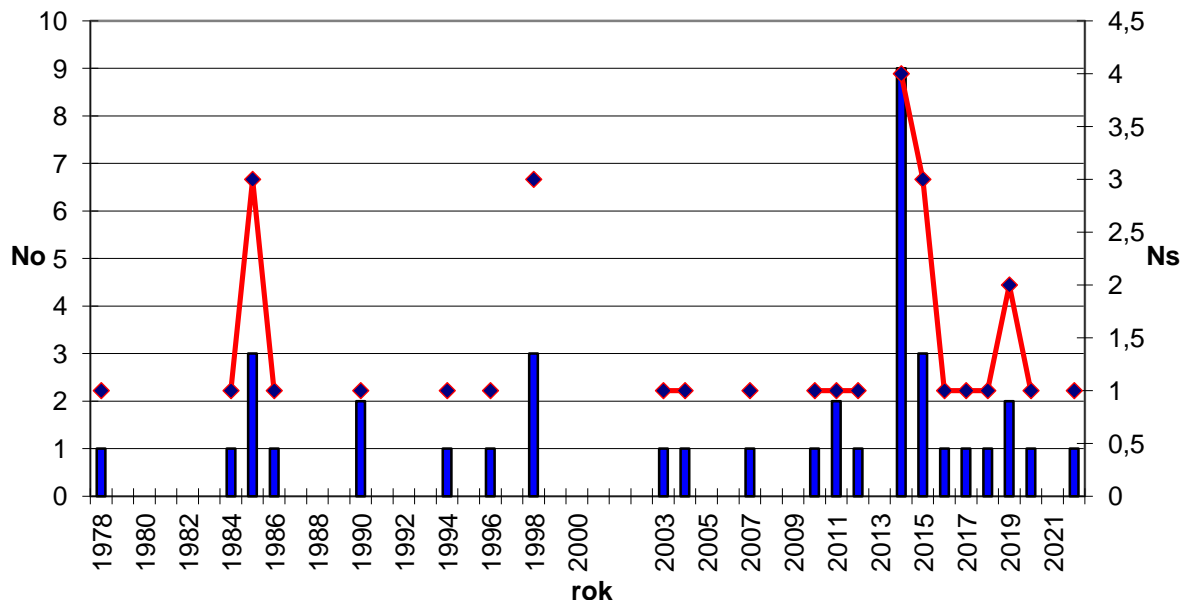
Wydrzyk ostrosterne - *Stercorarius parasiticus* (Linnaeus, 1758)

Status gatunku: Nieregularnie przelotny, łącznie 36 stwierdzeń 44 osobników.

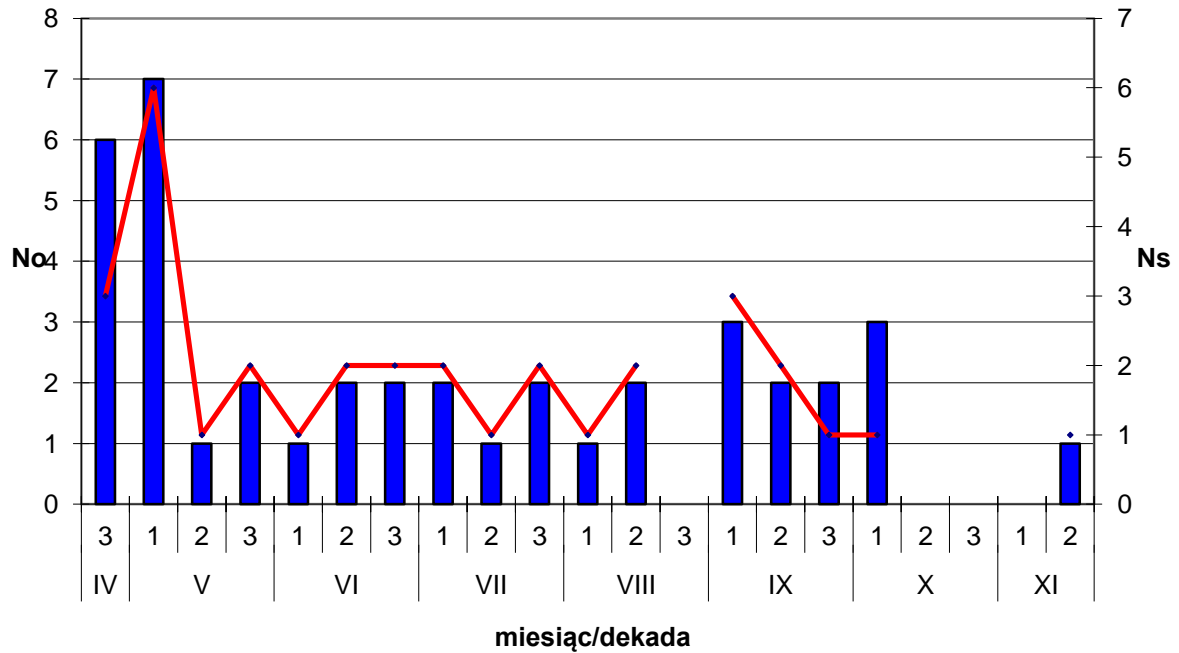
Środowisko: Ptaki obserwowano najczęściej w locie, wyjątkowo widywano ptaki odpoczywające na plaży. Przeważnie obserwowany (N=31) nad dużymi rzekami (77,4%), w tym głównie nad Wisłą (51,6%), rzadziej nad Bugiem i wyjątkowo nad Pilicą. Nad stawami stwierdzony 4-krotnie, nad zbiornikami zaporowymi dwa razy.

Rozmieszczenie:

Na początku jesieni 1860 r. pod Miniszewem nad Wisłą zabito jedną starą samicę (Taczanowski 1882). Kolejnej obserwacji dokonano 15 IX 1922 r. - 1 ptaka widziano nad Jez. Góra (nie J. Górskim jak podaje Tranda (1961)) k. Nowego Dworu Mazowieckiego (Tranda 1961). Nad Wisłą k. Bielan prawdopodobnie w latach 1930. ubito kolejnego wydrzyka ostrosternego, który wchodził w skład kolekcji S. Zielińskiego zdeponowanej w Państwowym Muzeum Zoologicznym (Szczepski 1968). Kolejnej obserwacji 2 os. dokonano 25 IX 1952 r. k. Wyszogrodu nad Wisłą (Dobrowolski 1958). Od roku 1978 obserwowany częściej, ale nie corocznie (Ryc. Xx). Głównie były to pojedyncze ptaki, wyjątkowo 4 os. (3 jasne, jeden ciemny) napotkane 27 IV 2014 r. k. Rumoki (M. Murawski i in.) i 3 ptaki 7 X 2014 r. k. Skuszewa (M. Twardowski) oraz trzykrotnie stwierdzono po dwa ptaki. Najliczniej stwierdzony w roku 2014, łącznie 9 os. (Ns=4) (Ryc. Xx). Ptaki odmiany jasnej widziano jeszcze 3-krotnie, 10 V 2014 r. k. st. Jaktorów (D. i J. Gawrońscy), 28 V 2015 r. k. st. Jaktorów (J. Gawroński) oraz 4 VI 2015 nad Wisłą k. Kępy Zawadowskiej (M. Rycak) oraz czterokrotnie odnotowano ptaki w szacie młodocianej (juv, imm.), 11 razy ptaki dorosłe i raz oznaczono ptaka jako dorosłą samicę.

Ryc. Xx. Liczba obserwacji i liczebność wydrzyka ostrosternego *Stercorarius parasiticus* na Nizinie Mazowieckiej w latach 1978-2022 (No=39, Ns=32)

Ryc. Xx. Fenologia pojawów wydrzyka ostrosterznego *Stercorarius parasiticus* na Nizinie Mazowieckiej w dekadach w okresie 1922-2022 (No=40, Ns=33)

Najliczniej ptaki obserwowano w 3 dek. kwietnia i 1 dek. maja (Ryc. Xx). Najwcześniej stwierdzony 27 IV 2014 r. k. Rumoki (M. Murawski i in.), 29 IV 2017 r. k. Rogoźnicy (J. Mydlak) i k. Rogóżca 30 IV 2016 r. (K. Kryński), najpóźniej 7 X 2014 r. k. Skuszewa (M. Twardowski) i 11 XI 2007 r. k. Ryni nad zb. Zegrzyńskim (W. Błędowski, M. Budka).

Sławomir Chmielewski, Karol Sieczak

Streszczenie: Nieregularnie przelotny, łącznie 36 stwierdzeń 44 osobników. Ptaki obserwowano głównie nad dużymi rzekami. Najliczniej stwierdzony w roku 2014. Pierwsze ptaki notowano wiosną od 3 dek. kwietnia, najpóźniej w 2 dek. listopada.

Literatura:

Dobrowolski K. A. 1958. Rzadkie gatunki ptaków chronionych obserwowane w Wyszogrodzie nad Wisłą. *Chrońmy Przyr. Ojcz.* 14, 4: 29-33.

Szczepski J. B. 1968. Uwagi o kolekcji ornitologicznej Stanisława Zielińskiego. *Przegląd Zoologiczny* 12: 348-353.

Taczanowski W. 1882. *Ptaki krajowe*, t. 1-2. Wyd. Akad. Umiej., Kraków.

Tranda E. 1961. Występowanie wydrzyków (Stercorariidae) w Polsce. *Acta Orn.* 6: 41-45.